

Az utcák az óceánban végződnek

IVAN RJADCSENKO szovjet író, a Szegedi Ünnepi Hetekre érkezett s ma búcsúzó gyűjteményét a pártdelegáció tagja, Ogyesszának, Szeged testvérvárosának élénk művészeti életéről írt cikket lapunk, a Dél-Magyarország számára. Írását az alábbiakban közöljük.

Ha Ogyessza alaprajza pillantunk, körvonalai a repülő sárlóra emlékeztetnek. Ebben nincs semmi különös, hiszen a város az ország déli tengeri kapuja és itt még az akácok csugása is a messzi tengerrel jövő hullámcseppekhez hasonlít.

Ogyessza — a munka városa, a fiatal és óz kapitányok találkozásának és búcsúzásának városa. Itt sok a napfény és a virág, sok a mosoly, de ezek nem jelennek meg a város életében. Ejjelenként, amikor a köbön megszólal a sziréna — figyelmeztet a tengerészeket a veszélyre —, száz és száz lakásban nem hallják álomra fejedni a feleségek és az anyák.

Ebben a városban tudnak várni, el tudják rejteni a tréfa és a mosoly mögé a bánatot. De éjjel-nappal, forró nyáron, viharos télen az utcák itt az óceánba vezetnek, mely tele van viharral s veszélyekkel és mindig a beláthatatlan horizont felé vonz.

Nap-nap után mind szűkebb lesz a fekete-tengeri kereskedelmi flottának a kikötőhelye.

Még nincs minden térképen feltüntetve az új — második — ogyesszai kikötő — Iljicsovszk, ennek ellenére létezik és olyan forgalmat bonyolít le, hogy túlszárnyalta idősebb fivéréit. Majdnem minden héten szaporodik egy óceánjáróval a meglévő állomány, mind fiatalabb lesz a kapitányok átlagos életkora.

A legtermészetesebb, hogy a tenger sós levegőjének lehetősége a zeneszerzők, írók, képzőművészek sorait is — és behatol nemcsak alkotásaikba, hanem életükbe is.

A háború utáni években az írók szervezete — az Írószövetség — három főről negyvenre emelkedett. Itt az irodalom minden műfaja megtalálható: próza, költészet, dráma, filmdráma, publicisztika, kritika.

Ogyesszára leginkább jellemző Iván Gajdajenko prózaíró és drámaíró irodalmi és egyéni életműve.

Iván Gajdajenko tengerész volt. 1936-ban a „Komszomol” tengerjárót — melyen 6 hajózt — Franco generális bérencei elsüllyesztették. A leendő író a modern inkvizíció fasizta szörnyűségeit átszenvedte. Amikor sikerült neki megszöknie a fogságból, ismét hajózni ment. Azután jött a háború, leszerelt, elkezdett dolgozni az újságnál. Itt kezdődött írói „hajózása” is. Több mint húsz művét adták ki azóta, melyekben tengerészekről, azok életéről és a külföldi élményeiről ír. Könyveiből néhány: „Két part”, „Tengeri utakon”, „Viharok szigete”, „Külföldi találkozások” — ezeket régen megszerették az emberek.

Több mint százszor játszották az orosz Ivánov dráma színházban „Az utolsó jeladás” című darabját. Ez a darab a nézőkben megeleveníti a város hősiességét, mely először állította meg falai alatt a hitleri hordák barna áradatát.

Jurij Uscicsenko, Vlagyimir Ljaszkovszkij, Grigorij Karajev, Igorj Nyeverov, Alekszander Ubarov a tengerrel — annak munkáiról, a mindennapi győzelmek embereiről — a bálnavadászokról írnak elbeszélésekben, utóéletekben, versekben. Ogyessza írói igyekeznek nem követni azokat

az írókat, akik felkeresnek egy építkezést, hogy „sétábotjukat a betonba szúrják, s úgy hasonlíták össze első kötetüket az élettel”.

Elvtársaink egy-egy csoporttal hosszú hónapokra elhajóznak a zord Antarktiszra, kolhozokban élnek, vagy a geológusok kutatómunkájában vesznek részt. Eppen a hosszú és állandó érintkezésből született meg Jakov Szikorszkij elbeszélésgyűjteménye Paszmit Makarról, a Szocialista Munka Hőséről, a kolhozmozgalom legelső úttörőjéről Ukrajnában; V. Ljaszkovszkij, I. Nyeverov elbeszélései, A. Uvarov versei a bálnavadászok életéről.

Mind észrevehetőbb a halálak Ogyessza költőinek hangja az idő költeményszimfóniájában.

A. Uvarov, V. Domrin, V. Getyman, J. Bandurenko versei, V. Ivanovics állatmesei már elválaszthatatlanok az általános irodalmi fejlődéstől.

Mind gyakrabban adják ki Moszkvában egy-egy ogyesszai író művét, nagyon sokat lefordítanak idegen nyelvekre, s ezeknek a fordításoknak még széles földrajzi lehetőségei vannak.

A. Batrov, V. Lovinyenko, J. Truszov írók a filmnek dolgoznak, forgatókönyveket írnak.

A mi irodalmi műveink műveiben és terveiben a legjelentősebb „egyen” a — modernség. Mi törekszünk nemcsak ábrázolni az életet, hanem bele is avatkozunk.

Már néhány hónapja a „Znamja Kommunizma” című megyei lapban heves viták folynak Iván Gajdajenko „Szülővárosom, szeretett városom” című cikkéről. Ebben a cikkben a hős város becsületéről van szó s a földiek körében igen élénk érdeklődést keltett. Ugyanezt lehet elmondani a mi képzőművész és zeneszerző kollégáinkról is. Szép dicsőséget értek el az esztendő mesteri: nálunk több mint száz festő, grafikus, színházi díszlettervező van. Ogyessza vezető festőművésze, az arcképek nagyszerű varázslója, festőakadémikus: M. M. Bozsij — az egész világon ismert személyisége.

Újabb művel: „Gondolataim, én gondolataim”, „V. I. Lenin”, a Lenin-díj odaítélésénél hívták fel a figyelmet. Az utóbbi mű nagy emocionális erőt képvisel, mely a gondolatok mélységét és a téma bátor megoldását tükrözi. Első alkalommal festette le Lenint hátulnézetből, amint a régi Oroszország hatalmas térképe előtt áll, a zakója a szék támláján nyugszik. Lenin-alakján, gondolatainak feszültségében, a hatalmas egyszerűségben és emberségben a művész az SZKP XX. és XXII. kongresszusok tisztító atmoszférája feletti eszmefuttatása érződik. M. Bozsij alkotásai: világítótorony Ogyessza minden művészenek, akik között igen sok tisztánlátó és gondolkodó tehetség van.

Ogyessza zeneszerzői is az utóbbi években igen szép eredményeket értek el. Irnak operát, balettenét, dalokat, kísérőzenét.

Széles érdeklődést keltett J. Znatokov, Tamara Szidorenko, Maljukova művésze. Azt jelenti-e ez, hogy az ogyesszai művészeknek nincsenek nehézségeik, problémáik? Természetesen nem!

Írók, festők, zeneszerzők, mindnyájan adósak vagyunk mi a mai nemzedéknek olyan művekkel, melyekben a mi planetánk társadalmi tükröződik. Többek között adósak vagyunk mi tengerészeinknek is, kiknek hőstettei sokkal mélyebb művészi hatást érdemelnek. Feladatunk sok van, megvalósításuk nem könnyű. E feladatok megoldásához feltétlenül hozzájárul a baráti Szeged — a hatalmas szívű és csodálatos napfény városa — íróival való alkotó kapcsolat elmélyítése.

A napokban az ogyesszai pártküldöttség — melyben én az alkotóművészek képviselője voltam — találkozott a magyar prózaírókkal, költőkkel, újságírókkal, irodalommal. Megállapodtunk irodalmi termékek cseréjében, melyek újságjaink hasábjain látnak majd napvilágot. Boldogok leszünk, ha szegedi barátainkat üdvözölhetjük abban a városban, ahol az utcák az óceánban végződnek. Nem is egyszerűen az óceánban, hanem a barátság óceánjában, a legnagyobb és a legszükségesebb óceánban a világon.

A mi városunk körvonalai a sárlóra emlékeztetnek, mintha a barátság fogadására repülne. De talán ebben van az igazi emberi boldogság.

1. Reggel 8-tól este 7 óráig van nyitva a Kárász utcai ajándékbolt. Az elárúsítók állandó munkában vannak.

2. Nincs megállás, nincs pult melletti beszélgetés — mondja Furák Antal, a bolt vezetője.

3. Hány vevőt szolgálnak ki naponta? — Egy-egy ember 100—120 vevővel foglalkozik. Háromszorosa a forgalmunk, mint különben. Ebben a boltban nemcsak kiadni kell a kért árut, hanem 15—20-féle tárgyat kell megmutatni a vevőnek, míg velünk együtt eldönti, melyiket is vegye. A játékok kezdete óta ezer szegedi papucsot adtunk el

és több mint 100 ezer forint értékű szegedi emléktárgyat.

4. Naponta 30—35 kilométert gyalogol, 13—14 órát van talpon, 180—200-féle ételt szolgál fel. Este még a kaszát is ő kezeli. Tóth István, a Hungária Étterem pincérese. Alacsony, szemüveges, vékony férfi. A szegediek jól ismerik, hiszen a 34 évvel, amit az asztalok között töltött, 10 éve a Hungáriában dolgozik.

5. De a vendégek is megismerik, ha egyszer a Hungáriában ebédelnek. Udvariaságáról, fűrgeségéről, szolgálatkészségéről. Ha el is hangzik néha: „Hol van már az a pincér?” — az nem az ő és társai hibája. Ami fizikailag lehetséges, azt megteszik.

6. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

7. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

8. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

9. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

10. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

11. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

12. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

13. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

14. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

15. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

16. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

17. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

18. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

19. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

20. Ennek ellenére, ha valaki a Deák Ferenc utcán sétál, vagy gyalog megy az Anna-forrástól a tanácsköztársasági emlékműig, csak elvélve talál szemetet. Illés bácsi. — Bizony van munka — tolja a lapátára a szeméte. — Sok a dohányos, kevés a szemétkosár.

Növényvédelmi ankét Szegeden

A Hazafias Népfrent, a Csongrád megyei tanács és a MESZÖV tegnap délelőtt tartotta meg Szegeden a már hagyományos növényvédelmi ankétját. Hunyadkúrti Lajos, a MESZÖV elnökének megnyitóján után Nagy Bálint, a Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi osztályának vezetője ismertette az elmúlt évek tapasztalatait.

Többek között arról beszélt, hogy az állami gazdaságoknál, valamint termelőszövetkezeteknél a rendszeres növényvédelemmel haldanként általában mintegy 700—900 forinttal növekedett a termés értéke. Évről évre nagyobb gondot kell fordítani a rendszeres védekezésre és ezzel egyidőben a szakemberek képzésére.

A tanácskozás után a résztvevők megtekintették a szegedi növényvédelmi kiállítást.

Csatorna helyett alagút

Két chilei mérnök, Jorge Cortinez és Roberto Gomez, érdekes újszerű tervet dolgozott ki az Atlanti- és a Csendes-óceán közötti új összekötő vízi és szárazföldi út megteremtésére. Tervük lényege, hogy alagutat fúrnak a Costa Rica-i sziklás hegyekben ezeröttszáz méter hosszúságban.

Vasutas önkéntes rendőrök tanácskozása

Tegnap, szerdán délelőtt Szegeden a MÁV-Igazgatóság nagytermében a Csongrád megyei vasutas önkéntes rendőrök részére értekezletet tartott a MÁV-Igazgatóság, a vasúti őrsparancsnokság és a Csongrád megyei Rendőrfőkapitányság. Botyánszki Károlynak, a MÁV-Igazgatóság szállítási osztálya csoportvezetőjének megnyitóján után Kerepesi Máttyás főhadnagy, a vasúti őrs helyettes parancsnoka tartott beszámolót az önkéntes rendőrök tevékenységéről.

Csongrád megyében a vasutasok — váltókezelők, másházók, raktári munkások, forgalmi vezetők, kalauzok, mozdony- és motorvezetők, pályamunkások — szívesen vállalták nehéz szolgálatukat az önkéntes rendőri társadalmi munkát. Az önkéntes rendőrök közül sokan már öt éve dolgoznak az egyre terebélyesedő társadalmi szervezetben. S az ő munkájuk eredménye is, hogy csökkent a vasúti lopá-

Oloasóink írják Hol közlekedhetünk?

Az Alsó Tisza-part 10—15. lekedni, ami szabálytalan és életveszélyes. A telepvezető — amikor szótartottuk, miért foglalják el a járdát — úgy nyilatkozott, hogy ezt a járdát a tanácstól bérelik. Akkor mi azt kérdezzük: hol járhatunk?

Helyezzenek címkét a bemutatott őszibarackokra

A Horváth Mihály utcában megrendezett őszibarack-kiállításról csak a legszebbeket, legjobbakat mondhatja a látogató. Mégis szeretném felhívni valamire a rendezők figyelmét, s ha már idén nem, de legalább jövőre hasznosítsák a bemutatott. Véleményem szerint helyes lenne, ha a bemutatott őszibarackokon — természetesen izlésesen — elhelyeznék annak nevét. A borkóstolóhoz hasonlóan barackkóstoló is rendezhető, így fajtánként győződhetnénk meg az egyes gyümölcsök ízéről, zamataról.

Több figyelmet!

Nem tenném szóvá az esetet, ha nem az ünnepi hetek kellős közepén járnánk. Társasággal utaztam az Április 4. útján a csuklós villamoson. Vonat érkezhetett be, mert sokan voltak, nagy csomagokkal. A kaluznónek jeleztem, hogy a Hősök kapujánál többen le akarunk szállni, de sajnos, a nagy tömegből nem jutottunk előre. Mondanom sem kell, hogy a megállóig nem értünk el az ajtóig, a kaluznó pedig lecsengette a kocsit, s az tovább vitt bennünket. Ez megismétlődött a Somogyi utcánál is. Amikor a Széchenyi térről ezt szóvá tettük, csak ennyit mondott: „előfordul az ilyesmi máskor is, iparkodni kell”. Ezekben a napokban sok vendége van Szegednek. Vajon milyen érzésekkel távoznak, ha összeakadnak egy ilyen kalauzzal?

Vedres György

Nagyüzem az öntözőkben

A több mint két hete tartó száraz, meleg időjárás miatt napok óta teljes üzemben van az öntöző apparátus, hogy mesterséges csapadékkal pótolja a természet „elmaradását”. A kivételi művek, teljes kapacitással dolgozva, másodpercenként mintegy 100 köbméter vizet továbbítanak az öntözőrendszerekbe. A mezőgazdasági üzemek több mint 3000 eszétető berendezésének és hordozható gépeységének 95 százaléka szinte egész nap üzemel, 30—35 százaléka pedig éjszaka is működik. A mezőgazdaság a május közepén kezdődött öntözési időben eddig összesen mintegy 350 millió köbméter öntözővizet kapott, s ebből az utolsó két hétben több jutott a szántóföldekre és kertészetekre, mint a megelőző két hónap alatt összesen.

Az idei évre előirányzott 550 000 holdból eddig 300 000 holdat öntöztek meg.

már most
kényelmesen megveheti az új iskolaévhez szükséges cikkeket

Szegedi ünnepi hetek alatt Büfészolgálat a Fáklya Mozi kerthelyiségében, a Kárász utca 6. szám alatt és a Központi Húscsarnokban. Árúsítunk: sült kolbászt, főtt virslit, péksüteményt, gyümölcsöt és bambit! A Fáklya Mozi kerthelyiségében helvéciái és pécsi borkóstoló. S 95 094